

iHuset 2016

Kontrasztok kiállítása

Két interjúrészlet

Ungerska Kulturföreningen Körösi Csoma Sándor presenterar en samlingsutställning med

László Knobloch, Tibor Csikós och Attila Urbán

iHuset - Kontraster
04/05-08/05 2016

Göteborgs Stadsbibliotek
Vernissage 04/05 Kl:16:00

Oppettider:
Onsdag, 04/05 16:00-19:00 Lördag, 07/05 10:00-17:00
Fredag, 06/05 10:00-19:00 Söndag 08/05 10:00-14:00
VÄLKOMNA!

Az iHuset 2016-os hivatalos megnyitója egybeesett csoportos művészeti kiállításunk megnyitójával a Göteborgi Városi Könyvtárban (Göteborgs Stadsbibliotek) amely **Kontrasztok** címmel, ihletet merített a szülőföld szellemiségéből. Három alkotó társult az iHuset rendezvényéhez. Knobloch László Németországban él, Urbán

Attila performance és video művész, és ez a sorok írója, grafikus, aki négy, az idén készült, tárgynélküli, színes rézkarcát mutatta be és a kiállítás plakátját is elkészítette.

A tárlat gerincét Knobloch László karakteres fekete fehér képei jelentették, mintegy 35 alkotás. Az erdélyi származású művész gyakran látogatja szülőföldje tájait. Képei nagyrészt itt készülnek, hiszen saját bevallása szerint is érzelmileg messzemen kig köti a tájhoz. Szinte kizárólag tájképeket fotóz, és csak fekete-fehér, digitális technikával készült képeket állít ki. Egyéni stílusa pátozzal teli, hiszen minden felvételen igyekszik a technika adta teljes szürke árnyalatskálát szerepeltetni. Az árnyékos - sötét felületek gyakran világos felhő, pára vagy víztükör felületétől visszaverődő fényfoltokkal ütköznek. A víz elem hangsúlyos, dinamikus része munkáinak. A szemlélő mindjárt az első találkozáskor szembesül a természet monumentális erejével. Szemléletmódja organikus, egységre törekvő. Nagy művészek példáját követi, munkái gyakran szerepelnek fotó-klubok versenyein.

- A székely emberek még ma is képesek nehéz munkával egy-egy virágszigetet körbekaszálni, a szépség megőrzése érdekében. Igaz, ott is terjed a profitközpontú gondolkodás, ahol csak a pénz a fontos. Első sorban tájakat fényképezek, és a szép tájakat, de nem azt a tájakat, amikor báránypásztorok vannak. Mert férfiak vagy nők minden képnek megvan a története, és meg kell szenvedni érte. Mikor a természet úgy, mint egy nő, akibe bele vagy szeretsz, udvarolsz neki, és akkor hirtelen odaadja magát, levetkőzik, megmutatja magát, így történik a tájjal is. Vándorolsz, hegyre fel, hegyre le. No, László most már kiizzadtad magad, jól el vagy fáradva. Fényképezz le!

- Személyes emlékeid ezt mennyire befolyásolták?

- Annyira személyes, hogy ezek a képek Székelyföldön készültek, szülőföldemen. Székelyföldön vándorlok. Autóval elmegyünk valamerre, aztán gyalog járjuk a vidéket. Képeim ilyen turrák alkalmából készülnek.

- Igen, ez mit ábrázol?

- Ez az Oltárk. Mindig gyönyörködök. Tudtam honnan kell lefényképeznem. Megvolt az elképzelésem. Hétszer vagy nyolcszor jártam ott. Egyszer esett az eső, tartottam az ernyőt. Azt gondoltam: László most már jól meg vagy ázva, lehet fényképezni! Öt percig úgy félig kisütött a nap. Az ernyőt a gép eltt volt. Állványról önkidővel. Ez egy 6x6-os géppel készült, fekete fehér negatívra.

- Emlékszem, a hetvenes években portrékat szoktak ilyenképpen fényképezni.

- Kétaknás, olyan, mint a Rolleiflex. A Mamya, a szegényebb fotós Rolleiflex-e, de nagyon - nagyon jó gép, cserélhető objektívvel.

- Egy bizonyos monumentalitás jellemző a szemléletedre. Az égbolt, és felhőkön a megcsillanó fények, a kontrasztok kapnak főbb szerepet. Fantasztikus tónus gazdagságot tudsz elérni.

- Nem is igen fényképezek felhők nélkül.

- A természet egészét mutatod.

- Nekem így szép. Ritka az, hogy a tökéletes kék ég, fekete fehérben csúnya szürke lesz, ezért, ha lehet, belekomponálok fákat, hogy ne domináljon az ég. Imádom a felhőket, és ahogy látod, a vizet is imádom. Ez itt a Dracula kastély. Az ördög és a falusi templom, az angyali. Érdekes kép. Egy túrán ké-

szült. Ott volt a barátom is. Megáztunk, mint az egér. Villámlott. Nem messze, a villám elpusztította a nyáját, azt hiszem, a pásztor életben maradt. Beálltunk egy fa alá, fölöttünk voltak magasabb fák is. Villámlott. Az ember, ha egy lábon áll, nem hal meg. Két lábon áll, akkor meghal. A feszültség miatt. Amikor elvonult a vihar, kisütött a nap. Egy pillanat! Ez a pillanat nem tartott tovább, tíz percnél. Akkor hamar-hamar, csak fotóztam. Másnap tudtam meg, hogy a nyáját elpusztította a vihar. Készítettem jó időben is képet ott. Az is szép, de nincs benne az élmény. Ezért is érdekes a vizesésről készült képem. Életünket kockáztattuk, amikor lemásztunk egy nagyon meredek helyen. 3-4 másodperc expozíciós idővel készült ez a kép.

- Ezért ilyen selymes a vizesésí
- Az internetre megfordítva került fel. Olyan, mint amikor az üvegbe kijön a szellem! Ez pedig a Kis havas a Gyilkos tó körül.
- Szemcsésí
- Haza felé tartottunk, késő volt már, nem voltak kontrasztok! Ugyanarra a filmre, ha egy kontrasztos motívumot fotózol, akkor nem lesz szemcsés, ha egy nem kontrasztos motívumot fotózol, akkor szemcsés lesz. Ez azért szemcsés, mert megnöveltem a kontrasztot. A fekete-fehér képen, azt mondják, az egész feketét! A teljes fehérig minden rajta kell, hogy legyen, akkor mutat jól a kép. Ha csak szürke a szürkében van, akkor nem mutatós. Ez itt Szent Anna tó! Ugye. Erről azt írták Udvarhelyen a kiállításon, hogy, a kivágott fa,

és mintha a többi kivágott társát nézné. A felhő és a víz érdekes motívum. Tudjuk, hogy Kuroszavánál is, fekete-fehér filmjeiben a víz milyen nagy szerephez jut! Megjelenik a pára, az eső, különös hangulatot ad a filmjeinek. Itt szintén a víz valamilyen kiemelt szerepet kap. A felhők és a víz mozgását, már gyerekkorom óta követem. Honvágyamat mutatják. Ha az ember azt fotózza, amiről tudja, hogy ki fogják állítani, akkor ezek a képek a személtárába kerülnek. Csak azok a képek maradtak meg, amire egy kiállításon mondta valaki: *„László, nem csak a tudásod, a lelked is benne van. Ő Valóban. A Tenerifében készült képeimben, benne van a tudásom. Tenerifében ugye a homok fekete! Itt még a fekete pontok is benne vannak, benne van a tudásom, sőt a lelkem is.*

- A hazai tájbaní
- Van egy kicsi kis faházam a Bucsin alatt, Gyergyószentmiklósnál. Kimegyek hajnalban, amikor a köd feljön...
- Mi, látogatók nem érezzük, hogy ez személyes.
- Kerülöm a műtárgyakat a tájfotón. Kivéve ez a két templom! Engem zavarnak a műtárgyak. Nagyon sokan azt mondják, hogy ez egy hiba!

- Igen, merthogy a természet egységére koncentrálsz?
- A szépségére! Valaki azt mondta: Az összes képeiden az emberi kéz nyoma benne van, ha másképp nem, hogy így hagyták ezt a természetet, nem tették tönkre.
- A természetet nem emberi kéz alkotta!
- Nézd, ezt a képet. Ez egy legel, nincs rajta emberi tevékenység.
- Állatok sincsenek!
- Valaki, aki élt Amerikában, azt mondta: Ez Ansel Adams! Ansel Adams tulajdonképpen a példaképem. Ő fotózott így, hogy kerülte a műtárgyakat. Sebastiano Salgado-t ismered? Fekete-fehér fotós. Két hatalmas munkája volt: az Exodus, bibliai fekete-fehér képek. Lefényképezte az összes menekült táborokat. Belebetegedett. Belekezdett egy másik projektbe! A Genézisbe. Aztán a természet szépségét kezdte fényképezni. Akkor helyrejött.
- A természetnek gyógyító ereje van!
- Ilyen az erdélyi táj. Ezen a képen egy írtás látható történet, az ottmaradt roncsok, de helyrejöttek. Olyan erőse a természet,

hogy a rendszerváltás után tarvágások teljesen helyrejöttek! Minden kivágott fa után kellett egyet ültetni. És itt van ez a díjat nyert kép, a Gyilkos Tó.

- Nagyon szép.

- Ennek az a története, hogyí Ansel Adamsnak volt egy olyan mondása, hogy a korán kel , fényképészt, megajándékozta a természet. Rábeszéltem a két haveromat. Öt órakereltünk. Kimentünk oda a tóhoz. Fáztunk. Kicsit arrébb volt a teherautósoknak egy kávézója. Ott a legrosszabb kávé megittuk. Tíz percre, kisütött a nap! Nagy sietséggel földállítottam a gépet. Tükör reflexes gépem volt. Feltettem az állványra, és így fotóztam, kilencven fokban, hogy legyen magasan. Hosszú expozícióval kellett dolgoznom, így készült.

Urbán Attila 6 db 8x12cm-es negatív filmet keretezett be, ezzel m tárgyakká avatva a fényképészeti anyagot

- Az egész emberi test egy konténer, amelybe valahogy rengeteg dolog van, amit a szüil k, meg a nagyszüil k beledobtak, . Látok benne rengeteg dolgot az életemb l, ami nem svéd, meg nem magyarí

- A kiállítás egyik látogatójával angolul társalogtunk. Kérdezte munkádról, hogy ez vajon mi lehet? Mondtam, hogy papírzacskó.

- Papírzacskó, igazából egy tarhonyzacskóí Én elkaptam valamikor konceptuálisan. Tarhonyzacskó. Valami fontos van benne. Ahogy itt a megnyitón mondták: Nyomot hagyni, ez a fontos. Ezeket a nyomokat próbálom megtalálni.

- Évekkel ezel tt felfigyeltünk a vágódeszkára, mint m vészeted visszatér motívumára.

- A vágódeszka elég egyszer formái

Csikós Tibor

Monumentális képek festőnöje

Ezúttal egy svédországi képz m vészeti jelenségr l szeretnék beszámolni, úgy, ahogyan én látom. Számomra új jelenség maga a téma, a šn m vészető mint politikai fogalom, és a graffiti, mint festészeti m faj. Ahhoz a m vészgenerációhoz tartozom, amely a nyolcvanas években fejezte be egyetemi és posztgraduális tanulmányait. Bennünket nyilvánvalóan nem érinthetett még meg a graffiti mozgalom, mivel ez csak kés bb, a kilencvenes években bontakozott ki. Tanári munkám során azonban mégis kapcsolatba kerültem ezzel a világgal. Egy barátomnak köszönhet en 2014 szén felhívtam a m - vészn t, amikor az šalkotó iskolaö program keretében graffiti fest t kerestünk munkahelyemen. Azonnal igent mondott, és a következ héten már be is mutathattam tanítványaimnak, amikor véletlenül épp rövid látogatást tett Strömstad városában. Az iskola igazgatója azonban nem vállalta építési engedély beszerzését a monumentális festményhez, ezért beltéri felületet választottunk. A képz m vészeti szakkör diákjai Carolina asz-szisztense, Daniel segítségével az egyik hosszú folyosó falát festették színesre, az el írt öEmberi Jogokö témájára megalkott motívumokkal. Vegyük számba mit ír h sn nkr l a mindenkori megbízható világhálós forrásunk, a Wikipédia: Carolina Alexandra Falkholt, álnéven Blue, 1977. március 4-én született Göteborgban. Svéd m vész, graffiti alkotó és zenész. Néha önelnevezésként használja a saját maga alkotta, csúfon-dárosan önironikus graffita kifejezést, amely a šfittaö szóra (n i nemi szerv svédül) rímel.

Carolina Alexandra Falkholt munkái megtalálhatók

az Interneten